

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» <u>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</u> <u>Спеціальність: 071 Облік і оподаткування</u> <u>Рік навчання: 4-й, семестр 7-й</u> <u>Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів</u> <u>Назва кафедри: Обліку і оподаткування</u> <u>Мова викладання: українська</u>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Правдюк Наталія Леонідівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>pravduk@vsau.vin.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Облік і оподаткування екологічної діяльності» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Облік і оподаткування екологічної діяльності» орієнтована на засвоєння здобувачами системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку та оподаткування екологічної діяльності підприємств, що відповідає політиці підвищення результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Облік і оподаткування екологічної діяльності» забезпечення формування у здобувачів стійких знань стосовно сучасних систем екологічного обліку, підготовка до практичного застосування цих знань у подальшій практичній діяльності на підприємствах та установах різних рівнів.

Завдання вивчення дисципліни

Задачі вивчення дисципліни – полягають у теоретичній та практичній підготовці здобувачів із питань: визначення інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні екологічною діяльністю підприємства; сутність, види та напрями екологічної діяльності підприємств; законодавче регулювання екологічної діяльності підприємств; необхідність, стан та проблеми запровадження екологічного обліку в Україні; сутність, склад та класифікацію витрат на екологічну діяльність підприємства; порядок відображення в обліку екологічної діяльності підприємств; порядок оподаткування екологічної діяльності підприємств; відображення екологічної діяльності підприємств у звітності; контроль екологічної діяльності підприємств, основні способи, суб'єкти та об'єкти контролю;

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК13. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, аудиту, оподаткування діяльності підприємств аграрного сектору економіки.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту,

оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність та законодавче регламентування екологічної діяльності підприємства	4	4	14
2	Облік як засіб інформаційного забезпечення управління екологічною діяльністю	4	4	14
3	Витрати екологічної діяльності підприємств та їх облік	4	4	14
4	Відображення екологічної діяльності підприємств у звітності	4	4	14
5	Облік та контроль екологічного оподаткування	4	4	14
6	Контроль екологічної діяльності підприємств	4	2	14
7	Екологічний аудит, як метод контролю екологічної діяльності підприємств	2	2	16
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного,

цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Протягом семестру	Усне та письмове опитування / тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	30	Протягом семестру	Усне опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності. Підручник. К.: Центр учбової літератури. 2022. 282 с.

2. Загородній А. Г., Яремко І. Й., Пилипенко Л. М., Мороз А. С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності. Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки. 2020. 320 с.

3. Калетнік Г. М., Здирко Н. Г. Державний аудит та аналіз економічних, енергетичних та екологічних складових публічних закупівель: Монографія. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 420 с.

4. Калетнік Г.М., Лутковська С.М. Екологічна модернізація та органічне виробництво в системі екологічної безпеки: монографія. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2022. 356 с.

5. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Організація процесу формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень: теорія, методологія, практика: Монографія. Вінниця: ТОВ «Друк-плюс», 2021. 438 с

Додаткова література

1. Булавинець В.М. Екологічне оподаткування як інструмент зелених фінансів. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. С. 3–4.

2. Кучеренко Т., Михайловина С., Крочак. Екологічний податок: організація обліку та порядок розрахунків з бюджетом. *Наукові перспективи*. 2022. № 4 (22) С. 208-221

3. Подолянчук О. А., Лепетан І. М. Облік та оподаткування земельних ділянок сільськогосподарського призначення. *Агросвіт*. 2022. № 2. С. 37–44. DOI: [10.32702/2306-6792.2022.2.37](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.2.37)

4. Подолянчук О. А., Олійник Я. Ю. Земельні ділянки: облік та оподаткування. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/>

5. Правдюк Н.Л. Облікове забезпечення формування екологічних витрат. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. №3(53). С. 142-158.

6. Правдюк Н.Л. Інформаційне забезпечення управління лісового господарства в частині оподаткування. *Ефективна економіка*. № 8. 2024. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/issue/view/167>

7. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ:, «Центр учбової літератури». 2020. 647 с.

8. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія / за заг. ред. Т. М. Сторожук. Ірпінь.: Ун-т держ. фіскальної служби України. 2021. 256 с.

9. Штик, Ю., Семенова, Д., Миронович, Є. Екологічне оподаткування України в умовах сталого розвитку. *Підприємництво та інновації*, 2022. (25), 114-118. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/25.19>

10. Pravdiuk N., Koval L., Koval O., Lepetan I. Organization of accounting of assets, liabilities and results of the enterprise activities: monograph. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2023. 389 p.

11. Syrotenko N., Pravdiuk N., Slobodyanik Y., Holovatska S., Skrypko T. Environmental disclosures in the management report: transparency, responsibility and communication. *Independent Journal of Management & Production (IJM&P)*. 2021. Vol. 12, № 3. P. 187-204. DOI:10.14807/IJMP.V12I3.1535

12. Vitalii Pokynchereda, Valerii Bondarenko, Nataliia Pravdiuk, Larysa Ivanchenkova, Ihor Sokoliuk. Corporate social responsibility in Ukraine under martial

law: accounting aspects. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. Vol. 45. № 4 (2023). P.427-437.

Інформаційні ресурси

1. Аудиторська палата України. URL: <http://apu.com.ua>
2. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
3. Державна аудиторська служба України. URL: ww.dkrs.gov.ua/kru/uk
4. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
5. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
6. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
7. Міністерство фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
8. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
9. Президент України. URL: www.president.gov.ua
10. Рахункова палата України. URL: www.ac-rada.gov.ua/main/asp

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Атестація	5
5	Самостійна робота здобувача	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Атестація	5
5	Самостійна робота здобувача	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при

мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни